

“MÜRDƏŞİR DƏ “bismillah” deyib QIŞQIRDİ”

İlqar Musayev: “Teatrda tamaşaçılardan alınan sevgi, alqışlar pərdə bağlanana qədərdir. Bağlanan kim, dərhal mühit dəyişir, qəhrəmanlığın gedir”.

XANIM AYDIN
xanimaydin@kaspi.az

Azərbaycan kino və teatr səhnəsində xüsusi koloritinə, oyun tərzinə, roluna və oynadığı əsərə yanaşma tərzinə görə seçilən İlqar Musayev Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin teatr rejissorluğu fakültəsini bitirib və hazırda Bakı Bələdiyyə Teatrının aparıcı aktyorudur. “Cavad xan” “Seçilən”, “Bulağıstan”, “Köhnə dəyirman”, “Yaddaş”, “Dolu”, “Qorxma, mən sənənləyəm 2”, “Böhtan”, “Susmuş vicdan”, “Xoca”, “Uçurum” “Ağabəyovlar” kimi film və seriallarda bir-birindən fərqli və maraqlı obrazlar yaradan İlqarın aktyor olmaq arzusu “Babək”, “Amfibiya adam” və s. filmlərə baxdıqdan sonra yaranıb. Aktyor, eyni zamanda Rusiya, İran, Gürcüstan, Mərakeş, Liviyada da filmlərə çəkilib.

PLASTİLİN QƏHRƏMANDAN FİLM QƏHRƏMANINA

İlqar Musayev deyir ki, “Yeddi oğul istəmə” filmində Bəxtiyar, Cəlal obrazları çox xoşuma gəlmişdi. Həmin dövrlərdə hind filmləri çox məşhur idi: “Uşaq ikən efirdə gördüyümüz qəhrəmanları plastilindən düzəldir, özümüz oynayırdıq. “Yeddi oğul istəmə”, “Üç müşkəyər” filminin bütün qəhrəmanlarını həvəslə – kirpiyinə, qasına qədər oxşadırdıq. Hətta obrazlarla yanaşı, atları da düzəldir, kibrit çöpləri, qutulardan ev qururduq. Qardaşım həmişə müsbət, mənə mənfi qəhrəmanları oynayırdıq. O, pis nə isə olanda qəbul etmir, mənə deyirdim ki, “pisdir, yaxşıdır”,

mənimdirdi. Onda hiss etdim ki, mən daha xarakterikəm. Teatrda ilk dəfə mənfi obrazı mənə Xalq artisti Amaliya Pənahova tapşırırdı. Nadir şah tamaşasında şah Təhmas rolunu mənə verdi. Səhnədə düz 1 saat 55 dəqiqə oldum. Daha sonra “Ölülər”də Kefli İskəndər obrazını oynadım. Amma mən bütün rollarımı İlqar kimi oynadım, özünəməxsus oynadım.

DAHA ÇOX KİNO, YOXS A TEATR?

“Teatr məbəddir” - belə bir məşhur ifadə var. Doğrudan da, belədir. O ki qaldı fərqa, teatrda daha sərbəst olursan. Obrazın içinə girirsən və bir az da özün olursan, özününküləşdirirsən onu, öz ştrixlərini, tonunu qatırsan ona. Əlbəttə ki, o da müəyyən çərçivədə. Çünki ola bilər ki, sən bir improvizə edərsən, qarşıdakı ona uyğun oynamaz, çünki o səndən indi ssenariyə uyğun replikanı gözləyir. Amma filmdə rejissorun dediyi kimi oynayırsan. Yəni filmə rejissorun çərçivəsindən çıxma bilməzsən.

BİR PİÇİLTİ QƏDƏR YAXIN

Teatrda tamaşaçıya bir pıçiltı qədər yaxın olursan. Sənin dediyinə, sənin hərəkətinə ordaca isti-isti reaksiyasını görürsən. Və buna uyğun, bəzən sözünü, mimikanı dəyişirsən. Nəyi bəyəndiyini, nəyə heyifsiləndiyini görürük. Teatrda tamaşaçılardan alınan sevgi, alqışlar pərdə

bağlanana qədərdir. Bağlanan kim, dərhal mühit dəyişir, qəhrəmanlığın gedir. Amma teatrdan çıxıb evə gedəndə yolda adam o qəhrəmanlığı içində hiss edir, elə bilirsən Fərhadısan, dağları yarıbsan. Filmdə isə başqadır. Ola bilər, çəkildiyin film 5 ildən sonra gedər efirə. Amma səhəri insanların baxışında, sözündə görərsən necə oynadığımı”.

FİLM AGENTİ

Bir çox ölkələrdə film və seriallara çəkilən aktyor deyir ki, Rusiyada aktyoru kastinq-direktor seçir və hər bir aktyorun mütləq şəkildə öz agentliyi olmalıdır: “Yoxdursa, deməli, qeyri-ciddi insan, qeyri-peşəkar aktyordur. Agent dil bilgilərini, çəkini, bədənini, ayağın, barmağın ölçüsünü - hər şeyi bilməlidir. Səni fotolarına və qısa məlumatlara görə seçirlər. Yəni aktyor əvvəldən bilmir hansı film, hansı obraz üçün kastinqdədir. Bilsə, ən azından o cür davranar. Yalnız seçimdən sonra ssenari ilə tanış olmaq mümkündür”.

SƏHNƏDƏN SƏHNƏYƏ DƏYİŞƏN REJİSSORLAR

Rusiyada sevgi səhnələrinin daha sentimental alınması üçün xanım rejissorun çəkdiyini deyir İlqar Musayev: “Göstərir, belə danış, belə yanaş, bu cür ol. Amma kişi səhnələri, məsələn, iki kişinin mübahisəsi çəkilirsə, görürsən ki, bir kişi rejissor yaxınlaşdı və başladı quruluş verməyə. Və ya döyüş səhnəsi çəkilir, onda da başqa rejissor gəldi. Xüsusi qabiliyyət tələb edən səhnələr üçün bir ayrı rejissor gəlir. Bunun üçün də, əlbəttə ki, böyük maddi dəstək lazımdır”.

FOTOLAR:
Rəşad Mehdiyev/ Global Media Group

Aktyor olmasaydı, HƏRBÇİ OLARDI

Vətən müharibəsi vaxtı xaricdə böyük bir layihədə iştirak üçün dəvət alsa da, imtina edib aktyor. Deyir ki, sentyabrın 13-də könüllü yazılmaq istəsə də, hələ səfərbərliyin olmadığını bildiriblər: “Döyüşlər başlayanda bir də getdim, 40 yaşım olduğundan aparmadılar. “Son nəfəsədək” filminin baş prodüseri Nurəddin Aslanovla birgə cəbhə xəttinə yollandıq, düşündük ki, döyüşə buraxmasalar da, heç olmasa yemək, yardım daşıyaq, cəbhə üçün biz də nə isə edərik. Açıq döyüşə girə bilmədim, amma arxa cəbhədə əlimizdən gələni etdik. Bununla fəxr edirəm. Və orda hər şey aktyor kimi də beynimə yazılırdı. Hər bir detala fikir verirdim, görürdüm, yığırıdım. Aktyor olmasaydım, çox güman ki, hərbiçi olacaqdım”.

“Peşəkar rejissor, peşəkar heyət olmasa çəkilmərəm”, – deyir aktyor: “Amma bu o demək deyil ki, pul olmasa çəkilmərəm. Şəhidlərə, millətə, vətənə bağlı sosial cəhətlərə, filmlərə vətəndaşlıq borcum bilib çəkilməmişəm. Amma mənəm üçün ən vacibi

işlədiyim kollektivin, heyətin peşəkarlığı, işini bilməsidir.

NƏSƏ DÜZ GETMİR AXI...

Aktyor çəkiliş zamanı yaşanan qeyri-adi hadisə haqda da danışdı: “Azan” filminin çəkilişləri soyuq dekabr ayında olub. Ölmüşəm, mürdəşir mənə yumalıdır. İçəridə hər şeyi qurdular, ürpəşib çıxdılar. Mürdəşirlə mən qaldım. İsti su tökmək olmazdı, buxar verəcək, çəkilişə mane olacaqdı. Soyuq sudan istifadə etməli olduq. Betonun üstündə uzanmışam, buz kimi soyuq suyu üstümə tökür. Özümü bloklaşmışam, heç nəyə reaksiya vermirəm. O da elə yuyur, elə bil elə doğrudan da, ölü yuyur. Və qəfil burnuma iri, möhkəm barmağı ilə pambıq saldı. Mən özümədən asılı olmayaraq diksindim, qışqırdım. Mənimlə birgə mürdəşir də “bismillah” deyib qışqırdı, suqabı əlindən düşdü. Mürdəşir işinə elə aludə olub ki, diri adam yuduğunu unudub. Və deyir ki, bu diri imiş ki, mən də bayaqdan fikirləşirəm, nəyə düz getmir axı, adamın bədənini istidir.

